

N:o 5.

Ank. till Riksd. kansli den 17 februari 1898, kl. 4 e. m.

*Betänkande, angående föreslagna ändringar i kongl. förordningen
angående bevilning af fast egendom samt af inkomst den
3 december 1897.*

(2:a A.)

I nu gällande bevillningsförordning har 4 § mom. b) följande lydelse:
»Fastighetsbevilning erlägges *icke* af

b) akademier, vetenskapliga samfund, allmänna undervisningsverk och barmhertighetsinrättningar: för dem tillhöriga allmänna platser, tomter och byggnader;

kommuner och andra menigheter: för dem tillhöriga, inom deras eget område belägna allmänna platser, tomter och byggnader;

regementen och officerscorpser: för deras vid mötesplatser till begagnande under mötena uppförda byggnader; samt

enskilda personer eller samfund: för dem tillhöriga kyrkor och bönehus;

allt dock endast så framt nu omförmälda platser, tomter, byggnader, kyrkor och bönehus icke lemna egaren någon inkomst; börande i motsatt fall fastighetsbevilning utgöras för så stor del af fastighetens taxe-

ringsvärde, som enligt den i instruktionen för taxeringsmyndigheterna bestämda grund motsvarar inkomstbeloppet.»

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 190, har herr *A. Olsson* i Mårdäng, med hvilken fyra andra af kammarens ledamöter instämt, hemställt,

»att Riksdagen ville besluta, att uti § 4 mom. b) kongl. förordningen angående bevilning af fast egendom m. m. näst före sista stycket orden:

nykterhetssällskap och föreningar: för dem tillhöriga byggnader; måtte införas.»

Vid nästlidne års riksdag väcktes likaledes af herr *Olsson* motion i enahanda syfte som det förevarande, men blef densamma på bevillningsutskottets hemställan af Riksdagen afslagen. Uti det betänkande, som då af utskottet afgafs, yttrade utskottet:

»Grunden till den medgifna bevillningsfriheten för kyrkor och bönehus torde vara att söka deruti, att dessa inrättningar hafva ett uteslutande sedligt ändamål. Nykterhetssällskap och nykterhetsföreningar deremot hafva vid sidan af det sedliga mål, de afse att befrämja, jemväl ett ekonomiskt syfte. Byggnader, afsedda för sådana sällskaps eller föreningars verksamhet, kunna därför, enligt utskottets förmenande, ur skattemynpunkt icke anses likställda med kyrkor och bönehus. Då härtill kommer, att, derest förevarande framställning vunne Riksdagens bifall, framställningar i enahanda syfte säkerligen vore att emotse från många andra sällskap och föreningar, hvilka kunde begära skattefrihet för sina byggnader med samma fog som nykterhetsföreningar, anser utskottet sig icke böra tillstyrka bifall till motionen.»

Häremot har motionären i sin nu förnyade framställning om skattefrihet för byggnader, tillhöriga nykterhetssällskap och nykterhetsföreningar, erinrat, att skattefrihet för berörda byggnader skulle åtnjutas, endast så framt byggnaderna icke lemnade egaren någon inkomst, samt att det icke torde finnas så många för sedliga mål verkande sällskap utöfver dem, som redan vore befriade från bevilning, då utskottet ej uppgifvit namn på ett enda dylikt sällskap. Såsom ytterligare skäl för bifall till motionen anföres af motionären följande:

»Då bevillningsutskottet emellertid medgifvit, att de sällskap och föreningar, motionen åsyftar, afse att främja sedliga ändamål, och deras lokaler i alla händelser i visst fall äro jemförliga med kyrkor och bönehus, synes mig utskottet lemnat ett godt stöd för min åsigt, att i de fall

de användas så uteslutande för detta ändamål, att de ej lemna egarne någon inkomst, dessa böra från beskattning befrias; då gällande bevillningsförordning icke är främmande för sådana fall, der egare till från beskattning befriade byggnader m. m. skola erlægga bevillning endast »för så stor del af fastighetens taxeringsvärde», som enligt gällande grund »motsvarar inkomstbeloppet», hvaraf framgår, att redan nu befrielse från beskattning eger rum för byggnader m. m., som ingalunda kunna sägas användas uteslutande för sedliga ändamål, utan ock i ekonomiska syften, anser jag billighet och rättvisa fordra, att samma förmån tillerkännes nykterhetssällskap och föreningar.»

Emot hvad motionären sålunda anfört erinrar utskottet om det kända förhållande, att nykterhetssällskap och nykterhetsföreningar tillhöriga byggnader ofta upplåtas för hållande af enskilda sammankomster af flerehandla slag samt konserter med flera dylika för dessa sällskaps eller föreningars egentliga ändamål främmande tillställningar; hvarjemte det icke torde böra förbises, att många andra sällskap och föreningar än de, som stiftats för nykterhetens befrämjande, kunna sägas befrämja sedliga syftemål. Utskottet anser sig sålunda sakna anledning att frångå den af föregående års bevillningsutskott i ämnet uttalade åsigt samt hemställer därför,

1:o) att nu ifrågavarande motion icke måtte af Riksdagen bifallas.

I nu gällande bevillningsförordning har § 4 mom. d) följande lydelse:
»Fastighetsbevillning erlægges *icke* af — — — — —

d) innehafvare af lägenhet med tillhörande åbyggnad, då lägenhetens hufvudsakliga värde utgöres af åbyggnaden och ej öfverstiger 500 kronor, derest lägenhetens innehafvare ej eljest erlägger bevillning af fast egendom eller inkomst eller hans inkomster, deri inbegripet det hyresvärde, åbyggnaden kan ega, uppgå till 500 kronor.»

Vid sistlidne års riksdag väcktes inom Andra Kammaren af herrar N. J. Nilsson i Grofva och G. Kronlund motion, n:o 164, om antagande af ett tillägg till 4 § bevillningsförordningen af ofvan anförda lydelse,

hvilken motion dock blef af bevillningsutskottet afstyrkt. Denna utskottets hemställan bifölls af Första Kammaren, men antog Andra Kammaren för sin del berörda bestämmelse, som derefter genom gemensam omröstning jemväl blef Riksdagens beslut.

Riksdagens mening med förberörda stadgande var uppenbarligen, att innehafvare af dylik mindre lägenhet skulle vara fri från fastighetsbevilning, derest hans inkomster, deri inbegripet det hyresvärde, åbyggnaden kunde ega, *ej* uppginge till 500 kronor. Då emellertid en sådan mening alls icke framgår af Riksdagens i öfverensstämmelse med motionens ordalag fattade beslut, har det synts utskottet vara nödigt, att en ändring vidtages i ifrågavarande moments ordalydelse, så att derigenom må vardas uttryckt hvad Riksdagen med stadgandet afsett. Detta kan enklast åstadkommas på det sätt, att ett »ej» inskjutes emellan orden »ega» och »uppgå». Utskottet hemställer med anledning häraf,

2:o) att Riksdagen ville besluta, att § 4 mom. d) i nu gällande bevillningsförordning skall erhålla följande förändrade lydelse:

»d) innehafvare af lägenhet med tillhörande åbyggnad, då lägenhetens hufvudsakliga värde utgöres af åbyggnaden och *ej* öfverstiger 500 kronor, derest lägenhetens innehafvare *ej* eljest erlägger bevilning af fast egendom eller inkomst eller hans inkomster, deri inbegripet det hyresvärde, åbyggnaden kan ega, *ej* uppgå till 500 kronor.»

Stockholm den 17 februari 1898.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Herr *Jansson* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i handlingen af de i detta betänkande omförmälda ärenden.